

PROFESSORI LEO HIRVONEN KUOLLUT

Professori Leo Leopold Hirvonen kuoli 27.7.1993 liikenneonnettomuudessa Paraisilla ollessaan matkalla Korppoon Norrskatassa olevalle kesäasunnolleen. Hän oli syntynyt Savonlinnassa 15.11.1924.

Porro unum est necessarium – tarpeellista on vähän, tahi yksi ainoa. Latinankieliset Jeesuksen sanat Martalle on mitalissa, joka lyötiin keväällä 1993 professori Hirvosen työn kunnioittamiseksi fysiologina, terveyskasvattajana ja yhteiskunnallisena vaikuttajana. Teksti luonnehtii Leo Hirvosen omaa elämänvakaumusta ihmisenä ja tiedemiehenä: vain keskittyneellä toiminnalla päästään päämääriin.

Työ alkoholitutkimuksen piirissä oli olennainen osa Leo Hirvosen vakaumuksellista toimintaa terveiden elintapojen ja raittiuden edistämiseksi. Hän oli suomalaisen alkoholitutkimuksen vaikuttaja. Hän toimi Alkoholitutkimussäätiön hallituksen jäsenenä vuodesta 1969 ja varapuheenjohtajana vuodesta 1986. Pohjoismaisessa alkoholi- ja päihdetutki-

muslautakunnassa hän oli Suomen edustajana vuosina 1970–1990. Leo Hirvonen oli myös Terveys-lehden pitkäaikainen avustaja ja päätoimittaja vuodesta 1963 ja vaikutti aktiivisesti Suomen Raittiusjärjestöjen liitossa sekä Suomen Adventtikirkon ja Suomen kristillisen lääkäriseuran piirissä.

Leo Hirvonen valmistui lääkäriksi Turun yliopistosta 1950. Hän aloitti tutkimustyönsä Helsingin yliopiston fysiologian laitoksella ja toimi laitoksen assistenttina vuodesta 1952. Kokeellisen sydäntutkimuksen piiriin kuuluva väitöskirja valmistui 1955. Turun yliopiston fysiologian apulaisprofessorin virkaa hän hoiti vuosina 1955–1970. Sen jälkeen hän siirtyi Oulun yliopiston fysiologian professoriksi ja jäi virasta eläkkeelle 1991.

Professori Hirvosen tieteellinen tutkimustyö kohdistui sydämeen ja verenkiertoon, sikiö- ja vastasyntyneisyyskauden fysiologiaan, kliiniseen fysiologiaan sekä tupakoinnin ja ravitsemuksen ongelmiin. Hän oli perustamassa Turun sydän-

asemaa ja jatkoi Oulussa sydämen toiminnan tutkimusta mm. selvittämällä alkuperäisten suomalaisten lääkeaineiden sydän- ja verenkiertoaikutuksia. Hänen johdollaan laitokselta valmistui 30 väitöskirjaa. Hänen kirjallinen tuotantonsa käsittää yli tuhat nimikettä, joista yli sata on alkuperäisjulkaisuja.

Opetus- ja tutkimustyön ohella Leo Hirvosella oli lukuisia tieteellisiä luottamustehtäviä. Hän toimi useiden kansainvälisten kongressien järjestelytoimikunnassa sihteerinä ja puheenjohtajana. Hän oli Helsingissä 1989 pidetyn fysiologisten tieteiden 100-vuotisjuhlakongressin varapresidentti ja vastasi kongressin julkaisutoiminnasta. Tätä ennen hän oli mm. Suomen fysiologiyhdistyksen puheenjohtaja 1976–1982, Pohjoismaisen fysiologiyhdistyksen puheenjohtaja 1976–1979 sekä Pohjoismaisen arktisen lääketieteellisen tutkimuksen yhteistyökomitean jäsen vuodesta 1987.

KALERVO KIIANMAA